

A woman in a pink dress and hat is walking away from the viewer on a dirt path. She is carrying a green folder or book. In the background, there is a village with a church spire, surrounded by rolling green hills under a blue sky with white clouds. The scene is framed by tree branches at the top.

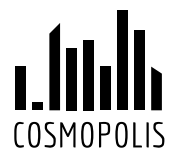
Anna Jacobsová

Údolí snů

Najde štěstí
v novém domově?

The logo for Cosmopolis, featuring a stylized bar chart with five bars of increasing height from left to right.

COSMOPOLIS

Anna Jacobsová

Údolí
snů

Přeložila Klára Kolinská

Copyright © Anna Jacobs 2021

The right of Anna Jacobs to be identified as the Author of the Work
has been asserted by her in accordance with the Copyright,

Designs and Patents Act 1988.

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2023

Translation © Klára Kolinská, 2023

Cover illustration © Michael Michajlov, 2023

ISBN 978-80-271-3819-7

~ Prolog ~

1933

James Beaton ohromeně zíral na právníka své kmotry. Právě se dozvěděl, že Sarah Jane Chapmanová ho ustanovila výhradním správcem své pozůstalosti.

K jeho překvapení právník dodal: „Podle všeho jste její jediný příbuzný, kterému důvěřovala natolik, aby byla přesvědčená, že její poslední přání vyplníte, pane.“

„A byla – no, jak to říci – zcela duševně přičetná?“

„Sice to byla stará dáma, ale ujišťuji vás, že její mozek byl do poslední chvíle naprosto v pořádku. Žádá vás, abyste si přečetl její deníky, abyste lépe porozuměl důvodům, proč si zvolila tyto příbuzné coby své dědice a proč byly jednotlivé položky její poslední vůle určeny právě takto. Stručně řečeno, jejím záměrem bylo přimět ty, kdo po ní dědí, najít odvahu změnit svůj život.“

„Aha, dobře.“ James pár okamžiků seděl mlčky a přemýšlel a pak pokrčil rameny. Neměl žádný naléhavý důvod vrátit se hned do Londýna. Vlastně se v poslední době dost nudil. „V tom případě tu zůstanu, jak mě požádala, a pokusím se najít nejlepší způsob, jak její přání splnit.“

„Můžete bydlet v jejím domě – nechal jsem ho pro vás připravit. Její hospodyně a služebná jsou vděčné, že tam mohou ještě nějaký čas zůstat.“

James nakonec strávil v Rivenshaw delší dobu, než původně předpokládal – zdržel se několik týdnů. Rivenshaw bylo příjemné městečko a on ještě nikdy předtím neměl příležitost navštívit lancashirská vřesoviště.

Během té doby v domě své kmotry pečlivě prohledal každou skříňku a každou zásuvku. Coby celoživotního samotářského starého

mládence ho nečekaně fascinovala možnost probírat se důvěrnými soukromými detaily života jiného člověka.

Našel kmotřiny deníky a všechny je přečetl. Sarah Jane dokázala používat slova velmi výmluvně. Dělal jí starosti, že ačkoli na jihu země a v Midlands se situace ohledně nezaměstnanosti v posledních letech znatelně zlepšila, v hrabství Lancashire lidé pořád ještě prožívali těžké časy. A netýkalo se to jenom těch nejchudších, kteří měli co dělat, aby nestrádali hladu, ale bída postihovala i ty, kteří se za normálních okolností dokázali celkem slušně uživit.

James se jal prozkoumávat ty oblasti údolí, jehož obyvatelé podle názoru jeho kmotry potřebovali pomoc a podporu. Velkou část obce Backshaw Moss představovala v podstatě chudinská osada, jen její část blíže větší vesnice Birch End na tom byla znatelně lépe, a tak se James rozhodl, že do úkolu, jímž ho Sarah pověřila, se pustí právě tam a spojí tak splnění jejího posledního přání s vlastní touhou přispět svým skromným dílem k tomu, aby se svět alespoň trochu změnil k lepšímu.

Vlak s rachotem ujížděl zpátky k Londýnu a James se nemohl ubránit úvahám o své vlastní situaci. V poslední době na tom nebyl zdravotně dobře, takže už nemohl cestovat, a vyřizování Sařiny pozůstalosti ho přimělo k rozhodnutí podívat se znovu na svou vlastní poslední vůli.

Od té chvíle své příbuzné pravidelně překvapoval tím, že se účastnil většiny rodinných setkání, během nichž ke své značné rozmrzelosti zjistil, že jeden z jeho synovců, o němž si kdysi myslel, že je to slušný chlapík, který si zaslouží být dědicem části Sařina majetku, má k této představě více než daleko.

V důsledku toho Thomas Beaton neměl z rodinného majetku zdědit nic a první dědičkou Sařina i jeho vlastního odkazu byla ustanovena jeho praneteř Arabella Porterová, kterou všichni nazývali zkráceně Bella. Jak se stalo, že si až dosud nevšiml, jak nuzný život musela ta nebožačka už od světové války vést, a to jen kvůli jeho synovci, na němž byla zcela závislá?

James důvěřoval svému právníkovi natolik, že mu neváhal říci pravdu. „Musíme zabránit tomu, aby můj synovec Thomas mou závěť zpochybnil. Není to dobrý člověk.“

Nepatrný úsměv, který Albert Neven nedokázal úplně skrýt, naznačoval, že tento zkušený právník si je této skutečnosti vědom. „Kdo bude vaším dědicem, je zcela na vašem rozhodnutí, pane Beatone. Váš synovec nemůže vůči vám vznášet žádné oprávněné nároky.“

Večer toho dne, kdy svou závěť podepsal, seděl James doma, upíjel koňak a přál si, aby mohl vidět, jak se jeho dědicové budou tvářit, až se o jejím obsahu dozvědí.

Vymínil si, aby na prvním místě byla uvedena Bella, protože ji znal osobně. Doufal, že neustoupí Thomasovu zastrašování. Byl si téměř jistý, že jeho synovec se pokusí ji o dědictví připravit, ale věřil, že Albertu Nevenovi se podaří mu v tom zabránit.

Zvedl sklenku a v duchu jí připil na zdraví a na štěstí. Jenom čas ukáže, jestli jeho odkazy dosáhnou svého cíle. Přinejmenším dával Belle a ostatním příležitost žít lepší život a to pomyšlení mu přinášelo nemalé uspokojení.

Avšak nakonec bude na nich, jak se svým dědictvím naloží.

Londýn: 1935

Právník přestal šustit papíry položenými před sebou na stole a významně si odkašlal. Malá skupinka členů rodiny sedící v přijímacím pokoji zmlkla a plna očekávání se na něj podívala. Albert Neven, který sepsal poslední vůli a závěť zesnulého Jamese Beatona, se pozorně díval z jednoho na druhého, zamračil se a nakonec upřel pevný pohled na svého hostitele.

„Pane Beatone, výslovně jsem vás žádal, aby tu dnes byla přítomna slečna Arabella Jane Porterová, protože je rovněž dědičkou vašeho strýce.“

Všichni v místnosti se otočili k Thomasi Beatonovi, který byl nyní hlavou rodiny.

„Já ji zastupuji.“

„A ona vás o to požádala?“

Zatímco si Thomas Beaton rozpačitě odkašlával ve snaze najít příhodné vysvětlení, jeho starší syn sebral odvahu a nahlas odpověděl za něj: „Ne, nepožádala. Když jsem s ní nedávno mluvil, dokonce ani nevěděla, že by měla něco zdědit.“

Jeho otec si ho změřil zuřivým pohledem a přezíravým tónem prohlásil: „Nebylo potřeba s ní o tom diskutovat. Vzhledem k tomu, že je na mně zcela závislá, je naprosto v pořádku, že se o její dědictví postarám, ať už je to cokoli. Ženy beztak obchodu nerozumějí.“

Nejméně dvě z přítomných žen se na něj podívaly s výrazy plnými pobouření. Právník mu ovšem nevěnoval sebemenší pozornost a kývl hlavou směrem ke Stephenu Beatonovi. „Děkuji za objasnění této věci, pane. Jistě chápete, že jsem právně vázán povinností vykonat poslední vůli vašeho zesnulého strýce.“

Bella stála za malými postranními dveřmi do přijímacího pokoje, kterými většinou přicházelo a odcházelo služebnictvo. Během let postupně pochopila, že jde o nadmíru užitečné místo, z něhož se může dozvídat spoustu důležitých věcí, kdykoli je vykázána z rodinných shromáždění. Toto zjištění jí už mnohokrát pomohlo vyvarovat se nepříjemných problémů.

Naneštěstí už od smrti svých rodičů pár let poté, co skončila světová válka, byla zcela závislá na svém bratranci Thomasovi, a ani dnes, v jejích šestatřiceti letech, se na tom nic nezměnilo.

Nepatrná škvíra v pootevřených dveřích jí poskytovala jen omezený pohled do místnosti, ale zřetelně slyšela každé právníkovo slovo a cítila v sobě narůstající hněv.

Jak to, že jí nikdo o dědictví neřekl? A kolik toho vlastně zdědila? Mohlo by to stačit na to, aby konečně začala žít nezávislý život? Ne, nezávislost bylo víc, než se odvažovala doufat. Nejenže neměla sama ani groš, ale postrádala i jakékoli dovednosti, které by jí zajistily živobytí.

Thomas ji celé roky úmyslně udržoval v totální podřízenosti – dokonce jí ani nedovolil zapsat se do kurzu pro písárky a tvrdil, že něco takového je „pro dámu nevhodné“. Bella však dobře věděla, že prvním důvodem je něco jiného: Thomasovi se hodilo mít v domě další pár pracovitých rukou, aniž by musel vyplácet jakoukoli mzdu.

Ovšem i kdyby si bývala našla práci, ženy stejně vždycky vydělávaly daleko méně než muži. Dámy, s nimiž se setkávala v kostele, pracovaly jako úřednice nebo písárky a dostávaly plat pouhých pětadvacet nebo třicet šilinků týdně. To nestačilo ani na velmi skromný život. Jedna z nich vloni v zimě dokonce hladověla – celý měsíc vynechávala obědy, aby si mohla koupit nový zimní kabát.

Díky tomu, že žila s Thomasem pod jednou střechou, měla Bella alespoň co jíst a v zimě byla v teple. Ale nejlepší na tom bylo, že měla možnost pomáhat s výchovou jeho dětí, o což on sám celý život projevoval jen pramalý zájem.

Jako v odpověď na své modlitby uslyšela, jak pan Neven říká: „Váš

strýc výslovně žádal, aby slečna Porterová byla osobně přítomna čtení závěti a vyslechla podrobnosti ohledně svého dědictví. Tudíž bez ní nemohu ve čtení závěti pana Beatona pokračovat.“

„A proč to James žádal?“

„Jeho důvody vám nemohu sdělovat. Pouze se řídím jeho instrukcemi. Pokud tady dnes slečna Porterová nemůže být přítomna, budu se muset vrátit a přečíst jeho závět jindy, až bude doma.“

„Myslím, že jsem ji před chvilkou slyšela, jak přišla,“ vyhrkla Thomasova manželka Muriel spěšně. „Mám pro ni dojít?“

Thomas si podrážděně vzdychl. „Když to musí být. Ale varuj ji, aby nezkoušela jednání přerušovat.“

Bella ani nemusela vidět jeho obličej, aby jí bylo jasné, že propaluje právníka zuřivým pohledem.

Zahlédla však tvář drahého Stephena, který si otce zachmuřeně měřil z druhého konce místnosti. Od té doby, co si Stephen našel práci, oženil se s dívkou, která měla nějaké vlastní peníze, a odstěhoval se z domova, se s otcem často střetávali v prudkých hádkách.

Bella si uvědomila, že Muriel vstává, aby ji přivedla k ostatním, a tak chvatně zamířila do malého pokojíku v zadní části domu, kde trávila většinu svých dní. Jen taktak stačila doběhnout dovnitř a stoupnout si k oknu, než manželka jejího bratrance vešla za ní.

„Už zase zahálíš, Bello. Nezapomínej, že to roztrhané oblečení se samo nezašije.“

Bella se ani nepokusila hájit, jen mlčky vyčkávala.

„Je vyžadována tvoje přítomnost v přijímacím pokoji při čtení poslední vůle. James ti podle všeho odkázal nějaké drobné dědictví. Nemusíš nic říkat, jen vyjádři svou vděčnost. Můj manžel se o to postará za tebe – jde přece o peníze naší rodiny!“ Muriel domluvila a obrátila se k odchodu, aniž čekala na odpověď.

Bella ji následovala do přijímacího pokoje a posadila se na místo, které jí Thomas pokývnutím ukázal – na tvrdou židli za všemi ostatními. Právník ji jako jediný z přítomných pozdravil pokývnutím.

Pan Neven začal číst závěť a vyjmenovávat jednotlivé odkazy. Pro Bellina bratrance Thomase tam nebylo nic kromě přání dlouhého a šťastného života.

Thomas nechápavě zíral na právníka. „Nemůžu uvěřit, že by mě James ze své závěti vynechal. To musí být nějaký omyl.“

Albert Neven se zhluboka nadechl. „Mohu vás ujistit, že naše záznaky jsou naprosto v pořádku, pane.“

„Nejspíš spoustu peněz rozházel, když se v mládí potloukal po celé Evropě. Peníze a nerozváženost, to nejde dohromady.“

Právník jeho poznámku přešel bez komentáře a ledově klidným hlasem pokračoval: „Dále, kromě drobných pozorností pro služebnictvo bude zbytek jeho majetku rozdělen mezi tři členy rodiny. Mám instrukce dva z dědiců nejmenovat – a tím třetím je slečna Arabella Jane Porterová.“

„Ale to je určitě –“

Pan Neven Thomase bez váhání přerušil: „Prosím, nechte mě domluvit, pane Beatone. Slečno Porterová, můj klient vám odkázal domek v malé vesnici jménem Backshaw Moss, což je v Lancashiru.“

Než se Bella stačila zeptat, o jaký domek se přesně jedná, Thomas právníka přerušil a hlasitě a pomalu se ohradil: „Tomu nerozumím, pane Nevene. Jak by mohl vlastnit nějakou nemovitost v Lancashiru?“

„Jak jsem vyrozuměl, ten domek mu odkázala jeho kmotra. Pan Beaton usoudil, že by tím mohl slečně Porterové zajistit nějakou menší apanáž. Trápilo ho, když viděl, že musí chodit v tak obnošeném a chatrném oblečení. Podle jeho názoru to poškozuje pověst rodiny.“

James dal svému právníkovi pokyn, aby přesně toto řekl, pokud by Thomas protestoval. Než svou závěť podepsal, snažil se ve svých slovních instrukcích postihnout každou možnou eventualitu, protože si byl jistý, že jeho chamtivý synovec se s tím, že Bella po jeho strýci zdědí nějaké peníze, jen tak nesmíří, zvláště když byla jen vzdálená sestřenice.

„Musím trvat na tom, abyste nám prozradil jména těch ostatních dvou dědiců. Teď je mou povinností se postarat, aby byla Jamesova přání splněna.“

„Ne, pane, tuto povinnost mám já a můžete si být jist, že ji svědomitě vykonám.“

Bella byla samozřejmě vděčná, ať už jí James odkázal cokoli, ale když slyšela slova „menší apanáž“, srdce se jí sevřelo. Na nezávislý život to tedy stačit nebude. A právníkova poznámka o obnošeném a chatrném oblečení bratrance jistě rozzuří a ten jí nepochybně s chutí vyčte, že svému vzhledu nevěnuje víc péče. Jako by si mohla vybírat, jak chodit oblečená. Většina jejího šatstva byly svršky odložené ostatními členy rodiny.

„Jakou přesně má ta nemovitost hodnotu, když ji prodám?“ vy-
zvídal Thomas.

„To nezáleží na vás,“ odtušil právník a podíval se na Bellu. „Nejsem si jistý, jaká je přesně hodnota té nemovitosti, slečno Porterová, ale je rozdělena na tři samostatné byty, jejichž pronájem představuje celkový příjem ve výši přibližně dvou set liber ročně. Váš bratranec ji popisoval jako domek, a nikoli dům, proto předpokládám, že není příliš velká. A abych nezapomněl, vaše dědictví rovněž zahrnuje několik drobností, které patřily kmotře pana Jamese Beatona. Nejde o nic mimořádně cenného, ale pan Beaton se domníval, že byste možná ráda měla nějaké šperky, jež byste mohla nosit. Když vás viděl v kostele, všiml si, že na rozdíl od ostatních dam žádné nemáte.“

Belle se stáhlo hrdlo a cítila, jak jí pomalu zase začíná svítat naděje. Mohla by bydlet v jednom z těch bytů. Kdyby nemusela platit nájem a žila skromně, na živobytí by jí dvě třetiny z dvou set liber bohatě stačily. A ty drobnosti možná také mají nějakou cenu. Mít v bance třeba jen docela malou částku peněz by pro ni znamenalo hotový přepych.

Postupně se jí před očima začínala rýsovat představa, že by odsud možná mohla odejít – ano, a nebyla to nijak nereálná představa. Šlo jen o to, zda k tomuto kroku najde dost odvahy. Protože si byla více

než jistá, že Thomas se uchýlí k jakýmkoli prostředkům – včetně použití násilí –, aby se jí v tom pokusil zabránit.

Než stačila něco říci, Thomas se k ní obrátil a oslovil ji: „Můžeš se naprosto spolehnout, že ty peníze pro tebe budu spravovat nanejvýš pečlivě, Bello. Když je uvážlivě investujeme, vynesou ti trochu větší apanáž.“

Což znamená, že si ve skutečnosti zamýšlí většinu těch peněz ponechat, bylo Belle zcela jasné. Najednou se v ní vzbouřila všechna bolest nashromážděná za celé dlouhé roky ponižování a pohrdavého přehlížení a prudce vyskočila. „Raději si budu své dědictví spravovat sama, děkuji, bratranče. Pojedu do Lancashiru prohlédnout si ten dům. Pokud k tomu bude příhodný, nastěhuji se do jedné části a ostatní budu dál pronajímat.“

Následoval kratičký okamžik ticha a poté se k ní Thomas vrhl a z úctyhodné výšky své mohutné postavy se nad ni naklonil. „Nic takového neuděláš! Nedovolím, aby moje neprovdaná příbuzná žila sama jako nějaký ztroskotanec. Kdoví co jsou ti ostatní nájemníci zač! Možná jsou to dokonce muži, a to, že bys tam bydlela s nimi, naprosto odporuje dobrým mravům. To zkrátka nepřichází v úvahu. A kromě toho máš naprosto vyhovující domov tady.“

Bella bezděčně ustoupila o krok zpátky, sebrala v sobě veškerou odvalu a odpověděla: „Já jsem ti za to vděčná, Thomasi, ale vždycky jsem toužila mít vlastní domov, i kdyby to měla být jenom prostá chaloupka.“

Kdyby jejich domácí kočka zničehonic vyskočila na stůl a začala tancovat, Thomas by se nemohl tvářit překvapeněji. Pár okamžiků na Bellu němě zíral a pak se na ni rozkřikl: „Nic takového nepřipustím! Varuji tě, Bello! Jestli teď tenhle dům opustíš a odjedeš do Lancashiru, už nikdy tu nebudeš vítána, ať už tam najdeš cokoli.“

Pan Neven spěšně přešel místnost a postavil se vedle Belly. „Pane Beatone, prosím. Tohle určitě nemyslíte vážně.“

Thomas se na něj vztekle podíval. „Ale myslím! Ze zásady trvám na tom, že v tomto domě platí, co řeknu já. A kromě toho, co asi může

pošetilá stará panna vědět o hospodaření s penězi? Jenom je promrhá a nakonec se stejně vrátí a zůstane mi na krku.“

Thomas praštil sevřenou pěstí do odkládacího stolku, až hrnečky na jeho desce zarachotily. „Okamžitě běž do svého pokoje, Bello! A zůstaň tam, dokud pro tebe nepošlu.“

Právník na něj zíral v naprostém ohromení.

Jeho přítomnost dodala Belle kuráž odpovědět: „Ne. Půjdu si tam jenom zabalit a pak tento dům navždycky opustím.“

Byla na sebe hrdá, že se ovládla a nedopustila, aby se jí zlomil hlas, ale v nitru se chvěla strachem a cítila, že bude potřebovat pomoc, chce-li opravdu z bratrancova domu odejít. „Byla bych vám vděčná, kdybyste na mě mohl počkat, pane Nevene. Potřebovala bych, ehm, se vás vyptat na nějaké podrobnosti.“

Pan Neven nebyl tak vysoký jako Thomas, ale dokonalé sebeovládání mu dodávalo dojem moci, jíž nebylo radno odporovat. Obrátil se k Belle a laskavým tónem ji ujistil: „Pokud si to opravdu přejete, slečno Porterová, samozřejmě odsud můžete kdykoli odejít. V žádném případě nejste v tomto domě vězněm.“ Na Thomase se ani nepodíval a dodal: „Klidně běžte a zabalte si všechny své věci, má drahá. Velice rád na vás počkám a odvezu vás někam, kde budete moci pár dní zůstat, než vyřídíme veškeré finanční podrobnosti a připravíme váš odjezd do Lancashiru.“

I v takové situaci Thomas odmítal uznat prohru a neodpustil si poslední urážku na rozloučenou: „Běž s ní, Muriel. Musíme se ujistit, že si s sebou nevezme nic, na co nemá právo.“

Tentokrát se pobouření nad hrubostí zračící se ve tváři pana Nevena odráželo i ve výrazech ostatních členů rodiny. Stephen dokonce na protest vykročil kupředu, ale pak se zastavil, když právník nahlas a zřetelně oslovil svého postaršího koncipienta.

„Penscombe, jděte, prosím, se slečnou Porterovou a dohlédněte na to, aby nebyla jakkoli zastrašována a k čemukoli nucena, zatímco si bude balit své věci. Pokud se někdo o něco takového pokusí, okamžitě mě zavolejte. A raději, prosím, sepište seznam všech věcí, které

si s sebou vezme, pro případ, že by někdo posléze tvrdil, že v tomto domě něco odcizila.“

Bella chvějícím se hlasem zašeptala: „Děkuji vám, pane Nevene.“

Muriel vstala a beze slova zamířila jako první ke dveřím. Bella a koncipient ji následovali.

Belle se dělalo zle znechucením z toho, jak se k ní Thomas zachoval. Nikdo kromě Stephena a právníka se jí nezastal a jí bylo jasné, že pokud by se cokoli stalo, od zbytku rodiny nemůže očekávat žádnou pomoc ani v budoucnu.

Ale jednat s ní tak neomaleným způsobem! A navíc přede všemi! Bylo s podivem, že se Thomas ani trochu nestydí.

Po takových urážkách Bella nehodlala v bratrancově domě zůstat ani o vteřinu déle, než bylo nezbytně nutné, natož aby potupně ške-mrala, aby jí dovolili se vrátit, kdyby jí nečekané dědictví nepřineslo štěstí. To by se raději vrhla ze skály do moře.

Následující hodina uplynula v horečných přípravách na vytoužený odjezd. Dva sluhové chvatně přinesli z podkroví starý otlučený lodní kufr a další dvě podobně opotřebovaná zavazadla a hodili je na podlahu Bellina pokoje.

„Tohle sis přinesla s sebou a to si taky můžeš zase odnést,“ prohlásila Muriel. „My bychom si do takových ošuntělých zavazadel nikdy nic nezabalili. Nechávali jsme si je jenom pro případ, kdyby nás některý ze sluhů doprovázel na cestách a potřeboval něco na své věci.“

Bella její poznámku nijak nekomentovala, jen si klidně začala vydávat své svršky ze zásuvek a ze skříně.

Koncipient si vytáhl zápisník a začal vyjmenovávat jednotlivé položky a pečlivě je zapisovat do seznamu. „Jen abyste viděla, že nic z toho nepatří vám, madam.“

„Vy si opravdu myslíte, že bychom ji chtěli okrást o takové žalostné nicotnosti, pane Penscombe?“ ohradila se Muriel povýšeně.

„Je mi líto, jestli vás to, co dělám, rozrušuje, paní Beatonová, ale já pouze plním instrukce svého zaměstnavatele. Pan Neven chce jen

předejít tomu, aby vznikl jakýkoli důvod pro tvrzení, že si odsud slečna Porterová odnesla něco, co jí nepatří.“

„Poslat vás, abyste na mě dohlížel, je čirá nestoudnost!“

Pan Penscombe se neobtěžoval skrýt znechucení nad jejím chováním a klidně pokračoval v sepisování seznamu.

Ukázalo se, že v lodním kufru je uloženo nějaké staré šatstvo výrazně páchnoucí po kuličkách proti molům.

Když Bella začala oblečení z kufru vytahovat, Muriel nasupeným tónem prohlásila: „Tohle se sem muselo dostat s tebou, když umřeli tvoji rodiče, tak si to můžeš zase odnést. Takové odrbané staré klumpy by nenosilo ani služebnictvo a takhle dlouhé sukně vyšly z módy už před kdoví kolika lety. Nejspíš jsme zapomněli, že tady jsou, jinak bychom je už dávno nechali roztrhat a nadělat z nich hadry. Jsou dokonce ještě delší než ty nevkusné hazuky, co nosíš ty.“

Ta zbytečná urážka neměla žádné opodstatnění. To Thomas přísně trval na tom, aby si Bella „slušně“ zahalovala celé nohy, jak se patřilo na ženu jejího věku a postavení v domácnosti, přičemž zcela opomíjel skutečnost, že jeho manželka, která byla starší a buclatější než Bella, nosila sukně kratší a daleko modernější.

Bellu uvádělo do nemalých rozpaků, že její vybledlé a obnošené prádlo je takto veřejně vystavováno, ale navenek zachovávala klid a co nejchvatněji vytahovala své věci ze skříněk a zásuvek a balila je do kufrů, tak jak jí přišly pod ruku, ve snaze dostat se odtamtud co nejrychleji pryč.

Nicméně si dovolila jedno gesto hrdého vzdoru, které jí přineslo nemalé uspokojení – z nočního stolku vzala košík s prádlem všech členů rodiny připraveným na zašívání a se slovy: „Tohle si teď budete muset udělat sami,“ ho strčila do rukou Muriel, která šokovaně vyjekla a honem košík postavila na okenní římsu.

Bella neočekávala, že na své osobní věci bude potřebovat tři zavazadla, ale když do nich naskládala všechny své knihy, skicáky a složky různých písemností, byla všechna plná.

Muriel trvala na tom, že její písemnosti musí zkontrolovat. „Co je tohle proboha za čmáranice? Přece si nebudeš brát s sebou nějaké popsané papíry.“

Zmačkala jeden štůsek papírů do kuličky a hodila ho do odpadkového koše, načež ji koncipient spěšně upozornil: „Myslím, že pan Neven by si nepřál, abyste zničila cokoli, co patří slečně Porterové.“

„Vždyť jsou to jen papíry na vyhození.“

„Nícméně patří slečně Porterové. Mám přivést pana Nevena, abyste se ho na to mohla zeptat?“

„Ne, to nemusíte. Ale buďte si jist, že až se vrátíme do pokoje, řeknu mu, jak impertinentně jste se choval.“ Muriel ustoupila o krok zpátky a zpuštěně si založila ruce na prsou.

Bella přidala své písemnosti k ostatním věcem v kufru. Byly to jen krátké příběhy, které si vymýšlela pro Thomasovy a Murieliny děti. „Nechám si to na památku, sestřenko Muriel. Vždycky jsem měla vaše děti ráda.“

„Aha.“ Dokonce i Muriel se v tu chvíli dokázala na okamžik zatvářit zahanbeně.

Bella se otočila ke koncipientovi a omluvně mu řekla: „Asi bych měla vytáhnout zespodu kufru ten starý kabát a položit ho navrch, aby se ty knížky a papíry nepoškodily.“

„Na, vezmi si tohle. A můžeš si to nechat.“ Muriel zvedla starou cestovní přikrývku, do které se Bella halila, aby jí nebyla zima, když si ve svém pokoji četla – v horním patře domu a v podkroví, kde mělo pokoje služebnictvo, se totiž často nesmělo topit.

Když koncipient pohotově zanesl tuto položku do seznamu, Muriel se ze svého jediného laskavého gesta okamžitě vzpamatovala a znovu ho zpražila nenávisným pohledem.

Bella konečně dobalila své věci a naposledy zkontrolovala skříňky a zásuvky, zatímco se jí Muriel po celou dobu významně dívala přes rameno. Když byla hotová, nesměle řekla: „Sama to všechno dolů neunesu.“

„Někoho pro to pošlu,“ prohlásila Muriel.

„Já tady na ně počkám a přijdu s nimi pak dolů za panem Nevenem,“ řekl Penscombe klidně.

Murielin hlas zněl jako vztekklé zavřeštění. „Chcete tím naznačit, že moji sluhové by jí mohli něco ukrást?“

„To samozřejmě ne, madam, ale musím se řídit instrukcemi svého zaměstnavatele.“

Muriel vydala přidušený zuřivý výkřik a otočila se k Belle. „Pojď zpátky dolů, ty ničemnice nevděčná!“ osopila se na ni a zamířila ke dveřím. Ani tentokrát nečekala na Bellinu odpověď, protože dobře věděla, že ji sestřenka bez protestů uposlechne.

„Hodně štěstí, slečno,“ zašeptal Penscombe Belle.

Ta sotva slyšitelně vydechla: „Děkuji,“ a vyšla z místnosti, aniž se jedinkrát ohlédla. Byl to sice po mnoho let její pokoj, ale často tu usínila s pláčem a představa, že už ho nikdy neuvidí, ji nijak nermoutila. Ve skutečnosti celý ten dům nenáviděla, to však nepředčilo odpor, který cítila vůči Thomasovi a Muriel.

Sešla dolů a zjistila, že v ponurém přijímacím pokoji se stěnami lemovanými policemi plnými knih je už jen její bratranec a právník.

„Tohle je tvoje poslední šance, Bello. Tak co, už jsi přišla k rozumu?“ uhodil na ni Thomas.

Bella hrdě zvedla bradu a odpověděla: „Ano, přišla. A proto odcházím. Měla jsem to udělat už před lety.“

Thomas na ni svá poslední slova téměř vyplivl: „Neopovaž se sem někdy vrátit!“

„Nevrátím.“

Belle blesklo hlavou, že jediné, čeho bude litovat, je, že už nikdy neuvidí děti. Ačkoli, pravda, už to nebyly děti, ale mladí muži a ženy. Když byli malí, přinášeli jí mnoho radosti a potěšení. Kromě chůvy a služky byla v dětském pokoji jediným dospělým, který si s nimi hrál a četl jim – a v každém případě byla jediným člověkem, který je kdy pochoval a mazlil se s nimi.

Jak mohli Thomas s Muriel zplodit tak báječné děti, se vzpíralo jejímu chápání. Bohužel už vyrostly a dospěly, čímž se její přítomnost v tomto domě stala zcela zbytečnou a Bella si v poslední době začala tajně hledat místo jako společnice nějaké starší dámy. Tato představa ji však nijak nelákala a nesmírně se jí ulevilo u vědomí, že už to nebude potřeba.

Oba chlapci začali před několika lety pracovat. Stephen odešel z domova, když se oženil, a od té doby se stýkal víc s rodinou své manželky než se svou vlastní. Oscar byl na příkaz svého otce zasnouben s bohatou, ale dost hloupou mladou ženou, vedle níž rozhodně nevypadal bůhví jak šťastně.

Penelope byla v devatenácti letech provdána za výrazně staršího muže, kterého jí vybrali rodiče, a před svatbou celou noc plakala Belle v náručí strachem z toho, co ji čeká. Dnes byla pouhým stínem někdejší mladé dívky plné života, již kdysi bývala, a ani po dvou letech nic nenasevďovalo tomu, že svému manželovi někdy porodí dítě.

Alma, dnes téměř osmnáctiletá, nedávno začala v doprovodu matky navštěvovat různé společenské události, což mělo za cíl najít jí co nejdříve vhodného manžela. Od té doby většinu času působila bledým a nešťastným dojmem.

V očích lidí, jako byla rodina Beatonových, neznamená žena vůbec nic, pokud nemá manžela, pomyslela si Bella s náhlým pocitem hořkosti. Přesto však čas od času četla v novinách o moderních ženách, které dokážou obdivuhodné věci – dnes už se ženy dokonce stávají členkami parlamentu nebo pracují jako inženýrky a vědkyně. Jestlipak ještě není pozdě, aby i ona něčeho dosáhla, třeba i skromného a bezvýznamného? Doufala, že ne.

„Jestli jste připravená, slečno Porterová, odvezu vás, kam si budete přát,“ řekl jí pan Neven laskavě.

„Potřebuji si jenom vzít věci zvenku.“ Když je služebná přinesla, Bella se zhluboka nadechla a tiše řekla: „Ano, teď jsem připravená.“

Thomas zůstal sedět na svém místě u krbu. Od okamžiku, kdy vešla

do místnosti, ji sledoval nevraživým pohledem, ale v tu chvíli si rozvěřel noviny a okázale ji ignoroval.

Bella mu neměla zač poděkovat, a tak neřekla nic a s hlavou hrdě vztyčenou zamířila ven z místnosti. Žaludek se jí sice svíral nervozitou, ale to on neviděl.

~ 2 ~

Teprve ve chvíli, kdy její zavazadla stála na chodníku a dveře domu se zavřely, se Bella panu Nevenovi svěřila: „Já ale nemám žádné jiné příbuzné, kteří by se odvážili přijmout mě pod svou střechu poté, co mě Thomas vyhodil. A... a nemám ani žádné peníze, jen pár šilinků. To stačí sotva na nocleh na pár dní.“ Cítila, jak jí hoří tváře zahanbením, a váhavě dodala: „Myslíte, že byste mi mohl z mého dědictví vyplatit nějakou zálohu, jen pro začátek?“

Koncipient taktně odstoupil o několik kroků stranou.

Pan Neven se na ni ohromeně podíval a pak se ohlédl zpátky na dům. „Má drahá, já jsem netušil, že... Váš bratranec je poměrně zámožný muž. Copak on nevěděl, že jste bez prostředků?“

„Samozřejmě že to věděl. Právě tím mě celé roky udržoval v područí. Nebyla jsem pro něj nic jiného než služka, které nemusel platit mzdu.“

Právník pomalu zavrtěl hlavou. „Tak tím je to jasné. Až dosud jsem si nebyl jist ohledně jeho, řekněme obecně morálního, postoje vůči světu.“

Bella mlčky přikývla, přestože sama by bratrancův charakter mohla popsat v ještě daleko temnějších barvách.

„Uvažoval jsem o tom, že až vyřídím tuto závěť, požádám ho, aby si našel jiného rodinného právníka, a po tom, co se dnes stalo, jsem se rozhodl definitivně. Vykázat vás na ulici je ten nejhrubší nekřesťanský čin, s jakým jsem se kdy setkal – a to si říká opora společnosti!“

Slečno Porterová, jsem naprosto přesvědčen, že moje manželka bude s největší radostí souhlasit, abyste než připravíme váš odjezd na sever do té vesnice, pár dní zůstala u nás v jednom z našich hostinských pokojů. A zálohu vám samozřejmě vyplatím, abyste měla nějaké peníze na běžné výdaje.“

Bellu zaplavil takový pocit úlevy, že trvalo několik vteřin, než se zmohla na odpověď: „Děkuji vám, pane Nevene. Budu vám nesmírně vděčná – za vaši pomoc.“

Právník zastavil projíždějící taxík. Bella a oba muži do něj nastoupili a řidič upevnil její zavazadla na zadní nosič. Když mohutný humber vyrazil od obrubníku, Bella se po svém dosavadním domově ani neohlédla.

Nebylo jí líto, že odtamtud navždycky odchází – spíš než smutek cítila až zuřivé rozhořčení z Thomasova jednání. Přesto však prožívala i silnou úzkost, že odted' bude nástrahám světa čelit úplně sama, a zároveň se v hloubi srdce styděla, že si takové obavy ve svém věku připouští. Až dosud vedla sice neveselý život, ale aspoň o ni bylo postaráno, a o tom, jak to chodí v moderním světě, se dozvíдалa jen z novin a časopisů, které jí vždycky na pár dní půjčovaly služebné, než je použily při úklidu domu.

Avšak jedna věc, s níž měla více než dostatek zkušeností, bylo umění žít skromně. A s tím to přece musí zvládnout! Dvě stě liber ročně jí připadalo jako obrovská částka. Thomas jí přiděloval pár šilinků, což muselo stačit na oblečení a na veškeré běžné vedlejší výdaje jako třeba kostelní dobročinné sbírky.

Bella se otočila k právníkovi, sedícímu vedle ní na zadním sedadle auta. Bylo toho tolik, co musela zjistit, a navíc rychle. „Backshaw Moss, tak jste říkal, že se ta vesnice jmenuje?“

„Ano. Obávám se, že o ní kromě toho, kde leží na mapě, vím velmi málo. Nejbližší město se jmenuje Rivenshaw, což je v Lancashiru neda-leko hranic s Yorkshirem. Kdybyste chtěla, mohu vám půjčit atlas silničních map, abyste se mohla podívat, kde přesně váš nový domov leží.“

„To by od vás bylo nesmírně laskavé, děkuji vám. Musím přiznat, že jsem o žádném z těch míst nikdy neslyšela. A víte nějaké podrobnosti o tom, jak ten dům vypadá?“

„Obávám se, že ne.“ Jeho klient mu zakázal tuto informaci sdělovat. „Ale o nemovitost se stará realitní makléř, jistý pan Welch, který pro majitele vybírá nájemné. Jsem přesvědčený, že vám ten dům ochotně ukáže, až tam přijedete. Má kancelář v Rivenshaw.“

„Ano. Dobře.“

„Nemůžete tam odjet, dokud nebudou vyřízeny finanční záležitosti ohledně vašeho dědictví, ale jakmile se o to postaráme, koupíme vám jízdenku na vlak. Můj koncipient panu Welchovi zatelefonuje a sdělí mu, kdy vás má očekávat.“ Právník kývl hlavou směrem k panu Penscombovi.

„Děkuji vám.“

„Bude trvat několik dní, než to všechno vyřídím, ale buďte bez obav, s manželkou se o vás postaráme, má drahá. A nyní mě, prosím, omluvte: musím se zastavit ve své kanceláři pro zbytek vašeho dědictví. Nebojte se, nenechám vás čekat dlouho.“

Zbytek jejího dědictví? Co tím myslel? Aha, ano, říkal něco o nějakých špercích.

Bella zůstala sedět v taxi a dívala se, jak právník s koncipientem vystupují a odcházejí. Uvítala, že může být pár minut sama a přemýšlet.

Netrvalo dlouho a pan Neven se vrátil, tentokrát bez svého asistenty. Když se taxík znovu rozjel, podal Belle staromódní kůží potaženou šperkovnici, poněkud nevzhledně poškrábanou. „Tohle je teď vaše, má drahá. Ty kousky možná nemají bůhví jakou cenu, ale pan Beaton říkal, že patříly jeho kmotře a že některé náramky a brože se vám možná budou líbit a budete je ráda nosit.“

„Děkuji vám.“ Bella sevřela šperkovnici v dlaních, aniž se podívala dovnitř. Co jí záleželo na nějakých laciných cetkách? Potřebovala peníze na živobytí, ne klenoty, jimiž by se zdobila.

Pan Neven se odmlčel, očividně ponořen do vlastních úvah, a Bella ho nechtěla obtěžovat dalším vyptáváním, třebaže se jí v hlavě honila spousta naléhavých otázek, na které toužila znát odpověď.

Když přijeli k právníkovu domu, pan Neven zaplatil taxikáři, nechal Bellu sedět v hale a poslal baculatou služebnou, aby mezitím řidiči pomohla donést dovnitř její zavazadla.

Bella nemusela čekat dlouho a právník přivedl svou ženu, aby se s ní seznámila. Spěšně vstala a odložila šperkovnici na stolek opodál, když k ní paní Nevenová přistoupila.

Starší žena sevřela Belliny ruce v dlaních v utěšujícím, mateřském gestu. „Má drahá slečno Porterová, je mi moc líto, že jste byla vystavena tak hrubému a nespravedlivému zacházení. Ale nebojte, my se o vás postaráme.“

Tak nečekaně laskavé přijetí vehnalo Belle do očí slzy, které jí nezdůvodnitelně začaly stékat po tvářích. Paní Nevenová ji chlácholivě vzala kolem ramen a odvedla ji do útulného obývacího pokoje, kde v krbu plápolal hřejivý oheň. Právník je následoval, přistoupil ke krbu a zadíval se do plamenů. Na manželce ponechal, aby jejich novou chráňničku upokojila a povzbudila.

„Jen klid, má drahá. Potřebujete čas, abyste na to všechno zapoměla. Máte za sebou hroznou zkušenost, která by rozrušila každého. Jsem opravdu ráda, že vás můj manžel přivedl k nám.“

Chvilí trvalo, než se Belle podařilo znovu uklidnit. Její laskavá hostitelka pak poslala pro podnos s čajem a sušenkami. Pan Neven s nimi vypil tři šálky čaje a snědl několik sušenek, načež dámám oznámil, že má ještě nějakou práci, a odebral se do své pracovny.

Jeho manželka doprovodila Bellu do velmi útulné ložnice, kde už na ni čekala její zavazadla. V přepychově zařízeném pokoji působila ještě omšeleji, než jí připadalo dosud.

Až ve chvíli, kdy se chystala jít spát, si vzpomněla na šperkovnici, kterou při příchodu nechala v hale. Někdo byl tak laskav, že ji přinesl a položil na toaletní stolek v jejím pokoji.

Otevřela ji a usoudila, že šperky uvnitř zřejmě nebudou mít nijak velkou hodnotu, přesně, jak říkal pan Neven. Ale byly to hezké kousky, a kdyby se ocitla v opravdu zoufalé situaci, možná by jí dokázaly přinést něco peněz. Dokonce i pár liber navíc by jí mohlo přijít vhod. To, co by pro někoho byla zanedbatelná částka, by pro ni mohlo představovat měsíce existenční jistoty. Bella uložila šperkovnici do kufru a přikryla ji jednou ze svých obnošených spodniček.

Během následujících několika dní si připadala poněkud zmatená, uvězněná v mlžném oparu nejistoty, dělícím její současný život od minulého. V tomto domě měla svobodu přicházet a odcházet, jak sama chtěla. Pan Neven trávil každý den v kanceláři a jeho manželka se dál věnovala svým společenským povinnostem a dobročinným závazkům.

Pocit svobody pro Bellu znamenal dosud nepoznanou zkušenost. Březnové dny rychle ubíhaly, chladný vzduch začínaly prozařovat sluneční paprsky a Bella se učila vyrazet na toulky po městě, jak se jí zlíbilo, procházet se kolem obchodních domů a kochat se pohledem do výkladních skříní.

Na těchto výpravách nikdy neutratila víc než několik pencí. Stačilo jí, že se může pohybovat zcela volně, že ji nikdo neustále nekomanduje a že má vlastní útulný pokoj.

Obavy z budoucnosti ji samozřejmě zcela neopustily, ale zároveň v ní sílila naděje, že na ni čeká klidnější a šťastnější život. A té už se zanic na světě nehodlala vzdát.

Dva dny po příchodu k Nevenovým se Bella chystala večer ulehnout, když vtom si vzpomněla na šperky patřící její matce. Jak na ně jen mohla zapomenout? Protože je už patnáct let neviděla, proto. Thomas jí je vzal, jakmile poprvé přišla do jeho domu, a prohlásil, že „v jejím postavení“ je nebude potřebovat a že „se o ně bezpečně postará“.

Byla to jediná památka, která jí po rodičích zůstala, kromě několika fotografií a ohmataných knih, protože jakmile její rodiče zemřeli, bratranec pohotově veškeré zařízení jejich domku rozprodal. Tvrdil,

že po sobě zanechali spoustu dluhů, které ani peníze utržené za prodej nábytku a ostatního vybavení domku nestačily zcela pokrýt.

Bella měla o pravdivosti bratrancových slov vážné pochybnosti. Nedokázala si představit, že by její rodiče někdy nadělali dluhy – ne, to bylo naprosto vyloučeno.

Následujícího rána, když všichni tři seděli u snídaně, se ohledně záležitosti s rodinnými šperky svěřila panu Nevenovi: „Obávám se, že jsem vám zapoměla něco říci.“

Právník ji pozorně vyslechl a pak se na ni ohromeně zadíval. „Beaton vám sebral šperky po vaší matce?“

„Ano.“

„Když jste od něj odcházela, tak se mi o tom nezmínil a od té doby mě nekontaktoval! To je tedy poněkud zvláštní. Máte seznam oněch šperků?“

„Na matčiny šperky se pamatuji naprosto jasně. Bylo to jenom osm kousků. Matka mi občas za odměnu dovolovala, abych si je půjčila, když jsem si hrála na princeznu, takže nejspíš nebudou nijak zvlášť cenné. Pro mě však mají velkou citovou hodnotu. Jejich seznam nemám, ale mohu vám ho sepsat.“

„Když budete tak laskavá, má drahá. A ke každé položce doplňte krátký popis, prosím. Šperky patří vám a máte na ně právo.“

„Je mezi nimi jeden, na kterém mi obzvlášť záleží – zlatý medailonek s fotografiemi matky a otce. Jste pořád právníkem mého bratrance Thomase?“

„Ano. Považuji za prozíravé v této roli setrvat do doby, než se nám podaří vyřešit vaši budoucnost, ale jakmile se o to postaráme, požádám ho, aby si našel někoho jiného, kdo ho bude v právních záležitostech zastupovat. Prosím, sepište mi ten seznam co nejdříve a já ho okamžitě požádám, aby vám ty šperky vrátil.“

„Pochybuji, že vám je vydá. Možná bude tvrdit, že je prodal.“

„Nebojte se – jsem si jist, že toho se neodváží.“

~ ~ ~

Když se pan Neven vrátil ten večer z kanceláře, tvářil se nadmíru spokojeně sám se sebou. Položil na stůl malou dřevěnou krabičku, kterou Bella ihned poznala. „Můžete se, prosím, podívat, jestli jsou to šperky po vaší matce a jestli žádný nechybí?“

Bella třesoucími se prsty krabičku otevřela, nahlédla dovnitř a přikývla. Pouhý pohled na rodinné klenoty po tolika letech jí vehnal do očí slzy. „Ano. Jsou tu všechny. Moc vám děkuji. Jak se vám proboha podařilo dostat je od něj zpátky?“

„No, zpočátku mi tvrdil, že je nemůže najít a že je musel někdo ukrást nebo že se ztratily, ale já jsem mu pohrozil, že zavolám policii a požádám, aby to vyšetřili.“

„Dovedu si představit, že ho to pěkně rozzuřilo.“

„To ano. Zrudl jako krocan, až jsem se začal obávat, že ho trefí šlak. A když pak jeho písař tu krabičku přinesl, Beaton toho chudáka ještě vyplísnil, že ji někam zašantročil.“

„To je mu podobné. Thomas přece nikdy za nic nemůže.“

„Měl by se do hloubi duše stydět, že se pokoušel okrást vlastní příbuznou, která se ocitla v tísní. A já jsem byl odhodlán nepřipustit, aby mu to prošlo.“ Pan Neven se pousmál při vzpomínce na výstup s Thomasem a za okamžik dodal: „Když dovolíte, rád bych se na ty šperky pořádně podíval – a také na ty, které vám odkázal James Beaton. Tvrdil mi, že nemají velkou cenu, proto jsem si je neprohlédl tak pečlivě, jak jsem možná měl.“

„Samozřejmě, hned je přinesu.“ Bella se rozběhla do své útulné ložnice, nacházející se v části domu obývané rodinou, a nikoli v té, kde mělo pokoje služebnictvo.

Když s krabičkou v ruce sešla zpátky dolů do obývacího pokoje, zjistila, že se k nim připojila i paní Nevenová.

„Moje manželka toho o špercích ví víc než já,“ prohlásil pan Neven na vysvětlenou.

Bella vytáhla obsah obou krabiček na světlo a rozložila jednotlivé klenoty na stůl.

„Tohle mi nepřipadá jako nějaké laciné kousky,“ poznamenala paní Nevenová poté, co jednotlivé šperky vzala do rukou a prohlédla si jejich punc. „Některé jsou určitě zlaté.“

„Doufám, že máš pravdu, má drahá.“ Pan Neven se znovu otočil k Belle. „Z toho, co mi James Beaton řekl, když mě instruoval, abych ty šperky zahrnul do jeho poslední vůle, jsem předpokládal, že budou nejspíš stříbrné. Ale ať se propadnu, jestli kámen v tomto prstenu není pravý diamant. A pokud jde o šperky po vaší matce, jsou to tak pěkně vypracované mistrovské kousky, že bych se nedivil, kdyby se ukázalo, že mají větší cenu, než jsme si mysleli. Pokud byste si přála, mohl bych je, abychom měli jistotu, ukázat svému známému klenotníkovi.“

„Ano, prosím vás o to.“ A jen proto, že se k ní pan Neven choval tak laskavě, se odvážila zeptat: „A mohla bych jít s vámi?“ Tohle by jí mohlo úplně změnit život a ona toužila slyšet podrobnosti od skutečného odborníka, aby přesně věděla, na čem je.

„Bude mi potěšením, když mě doprovodíte.“

Klenotník byl poněkud boubelatý pán s usměvavým obličejem. Pozorně si vyslechl vysvětlení pana Nevena, že šperky, které mu přinesli ukázat, pocházejí „ze dvou různých dědictví“, a potom je vybídl, aby se posadili, než si klenoty předběžně prohlédne ve své dílně v zadní části domu.

Když se k nim po chvíli vrátil, na jeho obličejí zářil široký úsměv. „Myslím, že máte pravdu, pane Nevene, ovšem tyhle šperky jsou ještě cennější, než jste předpokládal. Některé, o nichž jste se domníval, že jsou stříbrné, jsou ve skutečnosti platinové, a jeden z jejich autorů je dobře známý zlatník z osmnáctého století, jehož práce jsou dnes velmi vyhledávané. A diamant v tomhle prstenu je opravdu moc pěkný kousek, bez jakýchkoli kazů. Není divu, že ho zasadili do platiny.“

Belle se překvapením zatajil dech a musela si zakrýt ústa dlaní, aby potlačila náhlé radostné pohnutí, které rychle vystřídal pocit hluboké, nesmírné úlevy. Ty šperky tedy opravdu mají značnou cenu.

Kdyby je prodala, mohla by si utržené peníze uložit do banky, což by jí dodalo vytoužený pocit existenční jistoty.

Znovu se v duchu podivila překvapivé velkorysosti svého strýčka Jamese. Během rodinných setkání s ní sotva kdy promluvil víc než pár slov, tak proč si právě ji vybral jako dědičku svého majetku? Ať už k tomu měl jakékoli důvody, Bella cítila, že mu za to bude až do konce života vděčná.

Usmála se na oba muže, kteří se na ni pořád ještě dívali s účastným zájmem v očích. „Ráda bych co nejdříve prodala všechny šperky, které jsem zdělila po Jamesi Beatonovi, protože mi to přinese určité finanční zabezpečení. Nemají pro mě žádnou citovou hodnotu a pochybuji, že se někdy ocitnu v takovém postavení, kdy si budu moci dovolit nosit drahé šperky. Snad byste mi mohli poradit, pánové, jak bych je měla prodat co nejvýhodněji? A ráda bych prodala i většinu kousků po matce a nechala si jen ten medailonek s řetízkem a možná ten zlatý náramek.“

Klenotník se na ni podíval s laskavým úsměvem. „Má milá, velice rád je od vás všechny koupím sám. Jsou to moc pěkně vycizelované kousky, i když možná trochu staromódní. Pouze potřebují pořádně vyčistit. Mohu vás ujistit, že vám za ně dám poctivou cenu.“

Bella se ohlédlá na pana Nevena, který povzbudivě přikývl, a tak odpověděla: „Děkuji vám. Budu vám vděčná, když je ode mě koupíte.“

„Bude mi ale pár dní trvat, než stanovím jejich přesnou cenu.“

„To je v pořádku.“

„Dám vám vědět po panu Nevenovi, jakou částku přesně vám za ně budu moci nabídnout. A doporučil bych vám, abyste si ty zbývající tři kousky uložila do bankovního sejfů, abyste je měla v bezpečí, než se někde usadíte.“

„Ano, to určitě udělám. Musím zjistit, jestli má moje banka v Rivenshaw pobočku. Rivenshaw leží na dolním konci údolí Ellin a na mapě vypadá jako poměrně velké město.“

Když vyšli z klenotníkovy obchodu na ulici, Bella se obrátila ke

svému společníkovi. „Myslíte, že byste mě odteď mohl zastupovat jako můj právník, pane Nevene? Tedy jenom v případech, kdy bych... potřebovala pomoc. S Thomasem by... mohly být potíže.“ Podle výrazu ve tváři pana Nevena poznala, že zkušený právník chápe, o čem mluví.

„Bude mi potěšením, má drahá. Beztak se v nejbližší době chystám oznámit panu Beatonovi, že ho už nemohu nadále zastupovat.“

„Obávám se, že bude zuřit.“

„Tak ať. Pokládám za svou povinnost řídit se ve svém jednání křesťanskými zásadami a tuto morální povinnost беру velmi vážně. Pan Beaton ovšem evidentně ne.“

„Děkuji vám. Nedokážu vám ani vypovědět, jak jsem vám a vaší manželce vděčná, že mi pomáháte.“

Když se Bella ten večer ukládala ke spánku, uronila něco slz vděčnosti za to, že bude mít v bance nějakou finanční rezervu. Ale při usínání už měla na tváři šťastný úsměv. Ať jí budoucnost přinese cokoli, podařilo se jí navzdory uniknout z područí Thomase a Muriel, což bylo něco, o čem snila celé dlouhé roky.

A jestli ten domek, který zdělila, nebude vhodný k tomu, aby v něm bydlela, najde si jiné místo, kde bude moci vést nový, samostatný život. Kdyby bývala věděla, jakou mají šperky po její matce cenu, už dávno by byla trvala na tom, aby jí je Thomas vrátil, a zařídila se pro sebe.

Dlouhé roky ponižování ji připravily o veškerou sílu podniknout cokoli, co by i sebeméně ohrozilo její bezpečí, a tak ji nikdy ani nenapadlo se o něco takového třeba jen pokusit. Avšak toto dědictví, které jí nečekaně spadlo do klína, ji z této netečnosti rázně vytrhlo.

Děkuji, strýčku Jamesi!

Bella se nyní v první řadě musela postavit na vlastní nohy a nebát se toho, co jí svět může nabídnout. A pevně si umínila, že to dokáže. Ať už se stane cokoli.

~ ~ ~

Od začátku bylo nabíledni, že Bella nemůže v útulném domě Nevenových setrávat věčně. Dva dny po návštěvě klenotníka přišel pan Neven domů dříve než obvykle a oznámil jí, že s ní potřebuje mluvit. Jeho manželka zůstala v obývacím pokoji s nimi, a když Bella viděla právníkovo váhání, usoudila, že jí nejspíš přináší špatné zprávy. „Můj koncipient telefonoval panu Welchovi a tentokrát ho konečně zastihl v kanceláři. Zeptal se ho na nájemné za poslední čtvrtletí, protože se zdá, že jeho výplata na bankovní účet pana Beatona nechodí včas. Pan Welch se omlouval, že se mu nepodařilo udržet všechny byty plně obsazené, což bohužel znamená, že budete mít na účtu o něco méně peněz, než jste asi čekala.“

Bella leknutím zadržela dech. Ani si netroufala domyslet, co by to pro ni mohlo znamenat.

„Ale není to zase tak zlé, jak to zní, slečno Porterová. Pan Welch říkal, že nájemné za dům, který vám James Beaton odkázal, opravdu vynáší plus minus dvě stě liber ročně, a teď když ví, že jste se ujala svého dědictví, převede vám ty peníze na bankovní účet.“

„Ach díkybohu,“ vydechla Bella, avšak zároveň tušila, že pan Neven pro ni má ještě další špatnou zprávu, a tak napjatě vyčkávala.

„Pan Welch se zdál být překvapen, že pan Beaton odkázal ten dům neprovdané ženě. Podle všeho se nachází v chudé oblasti, která pro vás zřejmě nebude vhodná k životu. Nicméně pan Welch mého koncipienta ujistil, že pro vás bude velmi rád i nadále vybírat nájemné.“

Bella pár okamžiků přemýšlela o jeho slovech a pak se zeptala: „Co pan Welch myslí tou *chudou oblastí*?“

„Hm. Nevím přesně, protože v té části Lancashiru jsem nikdy nebyl. Proč se ptáte, slečno Porterová?“

Bella chvatně uvažovala, co na to odpovědět, protože její rozsáhlé a nepřilíš vybrané čtenářské zkušenosti zahrnovaly obrovské množství novinových článků pojednávajících o životě chudých vrstev. Nebyla však žádná naivní hlupačka – nebo alespoň si o sobě myslela, že není – a nečekala, že venkovský dům rozdělený na několik bytových

jednotek bude situován v části města, kde žijí lidé z vyšších vrstev. „Jsou čtvrti, které jsou chudé, ale přesto si udržují dobrou pověst, ale zároveň existují slumy, kde je život plný násilí a kde by opravdu nebylo bezpečné, abych tam žila sama. Ale vážně si myslíte, že by si kmotra Jamese Beatona koupila dům v takovém slumu? Mně to připadá nepravděpodobné.“

Pan Neven se na ni překvapeně podíval a pak pomalu přikývl. „Má drahá, to, co říkáte, zní skutečně naprosto rozumně. Ale než se rozhodnete se tam přestěhovat a začít tam žít, musíte se ujistit, že je to opravdu bezpečná oblast. A kdyby to bylo nezbytné, mohla byste ten dům prodat a koupit si jiný na nějakém lepším místě.“

„Ale já se nehodlám řídit slovem muže, který by přišel o živobytí, kdybych se do toho domku nastěhovala.“

„Á, ano. I v tomhle máte pravdu. Takhle na dálku můžeme jen těžko přesně posoudit, jak svá slova myslel. Ovšem než podniknete jakékoli další kroky, musíte získat co nejvíce informací, a možná by pro vás bylo výhodnější, kdybyste si našla právníka přímo v Rivenshaw. Slibuji vám, že to v žádném případě nebudu brát osobně, a vždycky budu připraven vám pomoci, z úcty k památce Jamese Beatona, kterého jsem si velmi vážil.“

„Ano. Budu to mít rozhodně na paměti, děkuji vám.“ Bella už od předchozího dne věděla, že dostane víc než čtyři sta liber za prodej oněch „cetek“, a tak přemýšlela, co podniknout dál. „Myslím, že bude nejlepší, když se vypravím navštívit Backshaw Moss, jak jsem měla původně v úmyslu, a najdu si tam na jistý čas nějaké slušné ubytování. Tak se budu moci na vlastní oči přesvědčit, jestli bych v tom domku mohla bez obav bydlet, nebo ne.“

„Dobře. Ale kdybyste si z jakéhokoli důvodu nebyla jistá, tak to nedělejte.“

„Nebojte se, dám na sebe pozor. Možná se mi podaří pořídit si nějaký malý byt, aniž bych utratila všechny peníze, které jsem dostala za ty šperky. Možná bych si dokonce mohla vzít jednoho nebo dva

podnájemníky. Nějaké slušné ženy, samozřejmě. Příjem z nájmu společně s nájemným z domu Jamese Beatona by mi zajistily skromné živobytí, což je to jediné, co od života žádám.“

Pan Neven se zatvářil překvapeně. „A máte zkušenosti s vedením domácnosti, abyste se mohla starat o podnájemníky, má drahá?“

„Á, ano. Když jsem žila u bratrance Thomase, vykonávala jsem v jeho domácnosti spoustu běžných prací. Nějaký čas jsem se starala i o děti. Služebné v domě ke mně většinou byly velmi laskavé a ochotně mi s mými povinnostmi pomáhaly. No, počítám, že nechtěly, aby se paní domu zlobila, že práce není odvedena pořádně.“

Pan Neven ji poslouchal s účastným porozuměním. „Beatonovi jsou sice vaši příbuzní, ale celé roky vám dělali ze života peklo, vidíte?“

„No, je pravda, že mě využívali. Ale zpočátku, ty první roky, když jsem se starala o jejich děti, jsem u nich byla docela šťastná. I poté, co chlapi odešli do internátní školy, se snažili strávit se mnou alespoň nějaký čas o prázdninách – samozřejmě jen když jejich rodiče nebyli doma. A ostatní služebné se ke mně i potom chovaly tak laskavě, jak si jen troufaly.“

Pan Neven starostlivě svraštil obočí. „Zdá se, že o své budoucnosti uvažujete velmi prakticky, ale mně se přesto nelíbí, že se chystáte jet do Lancashiru sama. Problém je však v tom, že bych musel z vašich peněz zaplatit někoho, kdo by vás doprovodil, a dotýčný by beztak tu oblast vůbec nemusel znát. Nicméně jedna věc, kterou bych pro vás zařídit mohl, je, že bych někoho požádal, aby ve vaší části domu zapnul plyn a elektřinu. Ostatní nájemníci používají měřicí hodiny na mince, ale jak mě informoval můj koncipient, pro byt v přízemí se spotřeba plynu a elektřiny z nějakého zvláštního důvodu započítává do nájemného. Ale ani tak není nájemné příliš vysoké. Rozhodně byste ho měla zvýšit.“

„Děkuji vám. To jsou pro mě velmi užitečné informace.“

„Přemýšlela jste o tom, že byste si najala služebnou, až tam přijedete, nějakou postarší, stejně rozumnou osobu, jako jste vy?“

Způsob, jakým ji právník popsal, odpovídal tomu, jak ji vnímala většina lidí, avšak nikoli tomu, jak se hluboko uvnitř cítila sama. V šestatřiceti letech si rozhodně nepřipadala stará a těšila se vynikajícímu zdraví. Ale bylo jí jasné, že pan Neven se jí nechťel dotknout, a tak proti jeho slovům nic nenamítla. „Služebnou si bohužel nemohu dovolit.“ Posmutněle se usmála. „Možná tak někoho na úklid, jestli si vezmu podnájemníky, ale služebnou ne.“

„Hm, nejspíš máte pravdu.“

Od chvíle, kdy odešla z bratrancova domu, Bella cítila, jak se jí vrací chuť do života, ale zároveň tušila, že bude trvat ještě dlouho, než se ve své nově nabyté roli svobodného člověka začne cítit sebejistě a bezpečně.

Pokud by měla přiznat čistou pravdu, ani jí se nijak nezamlouvala představa, že by do Lancashiru měla odjet sama – zvláště teď, poté co strávila skoro celý týden v tomto vlídném a útulném domě –, ale někdy člověk zkrátka nemá na vybranou. „Musím se naučit postarat o sebe sama, pane Nevene. Jiné ženy to také dokážou, a já mám teď navíc trochu peněz a jsem odhodlána stát se moderní ženou – ve všech ohledech.“

„Já vám k tomu v každém případě přeji mnoho štěstí. Jen vás prosím, pokud byste se ocitla v jakýchkoli potížích nebo kdybyste potřebovala nějaké doporučení, neváhejte se na mě okamžitě obrátit, ano? Jsem vám vždy k službám.“

Paní Nevenová se na Bellu vlídně usmála. „A kdybyste někdy potřebovala dočasné ubytování v Londýně, u nás máte vždycky dveře otevřené. Bude nás těšit, když vás zase uvidíme.“

Laskavost manželů Nevenových znovu vehnala Belle do očí slzy. „Děkuji vám. Je skvělé vědět, že se mám na koho obrátit, ale vynasnažím se ze všech sil, abych vaší velkorysosti nezneužívala. Oba jste mi už tolik pomohli a já vám budu do konce života zavázána. Kdybyste tam ten den nebyl, myslím, že Thomas by mi býval násilím zabránil, abych z jeho domu odešla.“

Pan Neven smutně potřásl hlavou a mlčel. V hloubi duše si však byl jistý, že Jamesi Beatonovi by Bellin kurážný postoj v nastalé situaci imponoval. Nečekané dědictví ji přimělo k činorodosti, přesně, jak jeho klient doufal. Bude nepochybně velmi zajímavé být svědkem toho, jak si jeho sestřenka ve svém novém životě povede.

Když Bella tu noc ležela v posteli a přemýšlela, prožívala zvláštní směsici strachu a vzrušení z toho, co jí budoucnost chystá. Jediné, o čem ve své situaci neměla sebemenší pochybnosti, bylo, že teď konečně měla dost peněz, aby se vymanila z područí Thomase Beatona.

Od této chvíle bude mít svůj osud ve svých rukou – avšak určitou roli v něm bude hrát i slepá náhoda. Není možné předvídat každou eventualitu, ať už si cestu životem naplánujete sebepečlivěji.

Zítřka, říkala si v duchu, když s mocným zívnutím pomalu usínala, zítřka doopravdy začnu žít nový život. A ať už mi přinese cokoli, udělám všechno pro to, aby byl co nejlepší.

Ale bude to stačit? To ukáže až čas.

~ 3 ~

Když porod jeho ženy konečně začal, Ryan Cornish byl rád stejně jako ona sama. Už několik týdnů se sotva vlekla a na rozdíl od svých předchozích těhotenství se cítila mizerně.

„Díkybohu že už je to tady, Ryane, lásko. Už toho mám tak akorát.“ Odmlčela se, zalapala po dechu a svaly ve tváři se jí stáhly v bolestné křeči. „Tentokrát to bolí nějak víc.“

Zatímco sledoval, jak se Deirdre namáhavě zvedá ze židle a začíná pomalu přecházet sem a tam, Ryan cítil zoufalou bezmoc. Už se nedokázal dál dívat, jak trpí. Kromě toho se jejich soužití během posledních pár týdnů stalo prakticky nesnesitelným – Deirdre si neustále stěžovala na sebemenší maličkosti. I jejich tři děti, včetně

nejmladšího batolete, se co chvíli stávaly terčem jejích zlostných výbuchů.

Na rozdíl od většiny jiných mužů se Ryan snažil manželce pomáhat, s čímkoli bylo třeba, a když přišel z práce, ochotně a s radostí si hrál doma s dětmi, což jeho ženě situaci nemálo ulehčovalo.

Pracoval každý den, jak jen mohl; i v těchto těžkých časech si dobrý instalatér dokázal najít víceméně stálou práci a vydělat dost na skromné živobytí. V poslední době udělal pár zakázek pro Roye Tylera, což byl podle všeobecného mínění nejlepší stavař v údolí. A Ryan doufal, že mu to otevře cestu k ještě zajímavější práci.

Deirdre ho netrpělivě zatahala za rukáv. „Posloucháš mě vůbec, Ryane Cornishi? To je pro vás chlapy typické. Užít si a bolest nechat na nás ženských. Napřed dojdi pro porodní bábu, a až přijde, můžeš vzít děti naproti přes ulici. Maggie mi slíbila, že se o ně postará, až to na mě přijde.“

Ryan se na manželku ustaraně zadíval. V obličeji byla bílá jako křída a zdálo se mu, že dýchá s námahou. „Jsi v pořádku?“

„Budou, až to budu mít za sebou. Tak už běž, proboha!“

„Hned budu zpátky.“ Ryan vyběhl ven přivést paní Brittenovou, která naštěstí bydlela jen o pár ulic dál. Za posledních deset let odrodila většinu dětí v Birch End, včetně jeho dosavadních tří potomků. Byla to řádná, diplomovaná porodní asistentka, což už většina lékařů požadovala, a všichni ji měli rádi, prohlašovali, že svou práci dělá opravdu dobře a že její služby stojí za nějaké ty peníze navíc, které si počítá.

Ryan si vzdychl. V této fázi porodu se pokaždé cítil bezmocně a provinile.

Ulevilo se mu, když paní Brittenová pár minut po jeho návratu dorazila a ve větší z jejích dvou ložnic v horním patře domku se ujal svých povinností. Nechal ji pracovat a vydal se naproti přes ulici, s malou Nelly přes rameno a s druhými dvěma dětmi v závěsu. Maddy, již bylo necelých pět let, držela tříletého bratříčka Devina za ruku